

ชื่อวิทยานิพนธ์	บทบาทด้านศาสนา การศึกษาและการบริหารของอิหม่ามในจังหวัดนราธิวาส
ผู้เขียน	นายอิบรอฮีม ตาเยะ
สาขาวิชา	ศึกษาศาสตร์เพื่อพัฒนาชุมชน
ปีการศึกษา	2555

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาบทบาทของอิหม่ามในการพัฒนาชุมชนในด้านต่างๆ ดังต่อไปนี้ 1. บทบาทในด้านศาสนา 2. บทบาทในด้านการศึกษา 3. บทบาทในด้านการบริหาร 2) เพื่อเปรียบเทียบบทบาทของอิหม่ามในการพัฒนาชุมชนตามตัวแปร อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งและการปฏิบัติงานและรูปแบบการทำงานของอิหม่ามและ 3) เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขในการพัฒนาชุมชนของอิหม่าม กลุ่มตัวอย่างที่เป็นอิหม่ามทั้ง 13 อำเภอในจังหวัดนราธิวาสมีจำนวน 245 คน และ สัมภาษณ์อิหม่ามเชิงลึก จำนวน 4 คน เครื่องมือที่ใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง มีผลการวิจัยพบว่า

1. การมีบทบาทของอิหม่ามโดยรวม บทบาทในด้านศาสนา และบทบาทในด้านการบริหาร อยู่ในระดับมาก และบทบาทในด้านการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

2. การเปรียบเทียบการมีบทบาทในด้านศาสนา บทบาทในด้านการศึกษา และบทบาทในด้านการบริหารของอิหม่าม ตามตัวแปร พบว่า อายุ การศึกษาสายศาสนา ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง อิหม่ามมีบทบาทแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 การปฏิบัติงานและรูปแบบการทำงานที่เกี่ยวกับการประชุมระหว่างลูกบ้านกับคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด และที่เกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการปฏิบัติงานและรูปแบบการทำงานให้กับประชาชน อิหม่ามมีบทบาทแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนตัวแปร การศึกษาสายสามัญ อาชีพ รายได้ การปฏิบัติงานและรูปแบบการทำงานที่เกี่ยวกับการจัดทำแผนการในการทำงาน ที่เกี่ยวกับการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการทำงาน และที่เกี่ยวกับการประเมินผลในการทำงานต่างๆ ในชุมชน อิหม่ามมีบทบาทไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ปัญหาและแนวทางในการแก้ไข บทบาทในด้านศาสนา เกิดจาก ชุมชนขาดความรู้เกี่ยวกับศาสนา ไม่ปฏิบัติ ไม่เคร่งครัดในหลักการของศาสนา และขาดการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับศาสนา บทบาทในด้านการศึกษา เกิดจาก ครอบครัวไม่ให้ความสำคัญและไม่สนใจเกี่ยวกับการศึกษาของลูกตนเอง และขาดการจัดการศึกษาในชุมชน และบทบาทในด้านการบริหาร เกิดจากตัวของอิหม่ามขาดการพูดคุยกับชุมชน และในการทำงานของคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด เกี่ยวกับการแบ่งหน้าที่ การแบ่งฝ่าย ไม่ชัดเจน และไม่ได้เปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมและขาดการประสานงาน ซึ่งมีแนวทางในการแก้ไขปัญหาดังนี้ บทบาทในด้านศาสนา ทำความเข้าใจกับ

ชุมชนให้มีจิตสำนึกและเคร่งครัดต่อศาสนา พยายามชักชวน ประชาสัมพันธ์ถึงความสำคัญของศาสนา และจัดหาผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับศาสนา มาสอนให้ความรู้กับชุมชน บทบาทในด้านการศึกษา ต้องมีการพูดคุยกับผู้ปกครอง ทำความเข้าใจในความสำคัญของการศึกษาของลูกของตนเอง และส่งเสริมให้มัสยิดเป็นสถานที่การศึกษาในชุมชน และบทบาทในด้านการบริหาร อิหม่ามต้องสร้างความสัมพันธ์ที่ดี และต้องแบ่งหน้าที่ แบ่งฝ่ายอย่างชัดเจน และปรึกษาหารือกับคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดทุกกรณีที่เกิดขึ้น เพื่อจะเป็นทางออกในการทำงานต่อไป

Prince of Songkla University
Pattani Campus

Thesis Title	The Religious, Educational and Administrative Roles of Imams in Narathiwat Province
Author	Mr. Ibrohim Taye
Major Program	Community Development Education
Academic Year	2012

ABSTRACT

This research has 3 Objectives 1) To study roles of the imams in the community development in 3 areas : a role in religion , a role in education , a role in the administration , 2) To compare roles of the imam in the community development according to , age , education level , occupation , income , the period of time in the holding the post and work practice and work format of the imam and 3) To study problems and the suggestions in the community development of imam . The samples of the study are 245 imams in 13 districts of Narathiwat Province. Four imams were interviewed in depth. Questionnaire and semi-structured interview were used. The results of the study are as follows.

1. The role of the imam in general, a role in religion, and a role in the sense administration are in the greatest level and a role in education is in the moderate level.

2. Having compared a role in religion , a role in education and a role in administration to the variables, age, religious education, the period of time in the holding the post of imam found that different role were statistically significant at 0.01 level and work practice and work format, namely, meeting and public relations are different at 0.05 statistically significant. Actually academic education, occupation, income and work practice and work format, namely, planning, participation and evaluation of imams have no statistically significant difference.

3. Problems and the role in religion are due to the community's lack of knowledge about religion and the slackness in the principle of religion and the lack of activity about religion. Problems about role in education are due to the families' lack of interest in the education of their children and the lack of education activities in the community. Problems about the in administration are due to imams' lack of contact with the community and the Islam permanent mosque committee's lack of duty distribution. The solutions to these problems are to

persuade the public to see the importance of a religion. Imams must also build up friendship with the community.

Prince of Songkla University
Pattani Campus